

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Mariána Jarábka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23. júna 2010 v trestnej veci odsúdeného **Ing. D. H.**, pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. o dovolaní, ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu proti rozsudku Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne, zo dňa 23. októbra 2008, sp. zn. 2 To 26/2008, takto

r o z h o d o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie odsúdeného Ing. D. H. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Vojenského obvodového súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3 T 51/2007, zo dňa 19. júna 2008, bol bývalý kpt. Ing. D. H. uznaný za vinného zo zločinu nedovoleného

ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že :

v nezistenú dobu a na nezistenom mieste si bez povolenia zaobstaral výbušninu z kategórie traskavín typu hexametyléntriperoxididamín, výbušniny z kategórie trhavín typu pentrit a hexogén o celkovom množstve 50-80 gramov a výbušninu kategórie strelivín typu nitrocelulóзовý doštičkový prach o množstve 71 gramov, pričom s výbušninou kategórie traskavín a výbušninami kategórie trhavín dňa 15. októbra 2006 v čase okolo 07.30 h v L., na U., v obývacej izbe bytu č. X. neoprávnene manipuloval, následkom čoho došlo k výbuchu.

Za to bol odsúdený podľa § 295 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 39 ods. 1, § 38 ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zák. k trestu odňatia slobody v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1, § 50 ods. 1 Tr. zák. mu bol výkon trestu podmienene odložený na skúšobnú dobu 30 (tridsať) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie vojenský obvodový prokurátor ako aj obžalovaný Ing. D. H.

Vyšší vojenský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 23. októbra 2008, sp. zn. 2 To 26/2008, na základe odvolania vojenského obvodového prokurátora podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý výrok o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. Ing. D. H. podľa § 295 ods. 1, § 38 ods. 3 Tr. zák. s poukazom na § 36 písm. j/ Tr. zák. uložil trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. za súčasného uloženia probačného dohľadu mu výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil na skúšobnú dobu 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 Tr. zák. mu súčasne uložil zákaz držby a manipulácie s výbušnami.

Súčasne vyšší vojenský súd podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie Ing. D. H.

Dňa 26. januára 2010 Ing. D. H. doručil Okresnému súdu Banská Bystrica (nástupnícky súd po zrušenom Vojenskom obvodovom súde v Banskej Bystrici) vlastnoručne napísané dovolanie, v ktorom ako dovolací dôvod uviedol ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por.

Okresný súd takto vypracované dovolanie doručil na vyjadrenie Vojenskej obvodovej prokuratúry v Banskej Bystrici. Tá vo svojom vyjadrení poukázala jednak na skutočnosť, že odsúdený Ing. D. H. nepodal dovolanie prostredníctvom obhajcu v zmysle § 373 ods. 1 Tr. por. jednak na to, že ním uvádzané argumenty už vyhodnotili súdy oboch stupňov.

Preto i vojenská obvodová prokuratúra navrhla v prípade odstránenia procesného nedostatku viažuceho sa k § 373 ods. 1 Tr. por. odmietnuť jeho dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Okresný súd Banská Bystrica dňa 3. mája 2010 predložil predmetné dovolanie Ing. D. H. so spisovým materiálom Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, na výzvu ktorého si menovaný zvolil obhajcu JUDr. Ľ. R.

Ten najvyššiemu súdu predložil nové dovolanie aj s ním modifikovaným dovolacím dôvodom, ktorý má spočívať v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Podľa neho rozsudok odvolacieho Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne je založený na nesprávnom právnom posúdení skutku a na nesprávnom použití hmotnoprávneho predpisu.

K porušeniu došlo v ustanovení § 15 Tr. zák. Subjektívna stránka k trestnému činu, za ktorý bol dovolateľ odsúdený vyžaduje úmyselné zavinenie, ktoré je vybudované na zložke vedomostnej a zložke vôľovej. Pri úmyselnom zavinení je nevyhnutná existencia oboch týchto zložiek. Ani jeden zo súdov neakceptoval jeho vysvetlenia o tom, ako nadobudol predmetné látky a aká bola jeho pohnútkou pri manipulácii s nimi. To, že už súdy nechceli pripustiť možnosť nadobudnutia „výbušniny“ z petárd ešte neznamená, že úmyselne zadovážoval a hromadil výbušniny.

Za vinu mu bolo kladené, že si zaobstaral „výbušninu“ z kategórie traskavín typu niekedy označovaného ako HMTD. Jedine, ale čo si zaobstaral bola plastová valcová nádoba, ktorá bola zaradená ako jeden z predmetov v stope č. 11. V nej bolo zistené minimálne množstvo bielych častíc, ktoré boli analyzované ako HMTD. Teda táto látka nebola u neho zistená v žiadnom množstve. Na základe čoho potom súdy skonštatovali, že si zaobstaral látku HMTD, keď táto bola zistená len z oteru na nádobke. Chýba teda zavinenie podľa § 15 Tr. zák. vo vzťahu k látke HMTD.

Rovnako sa súdom nepodarilo ani len naznačiť jeho zavinenie vo vzťahu k pentritu a haxogénu. Podrobne vysvetlil, ako získal látku, ktorá explodovala. Hoci jeho vysvetlenie potvrdili najmenej dvaja svedkovia, súdy jeho vysvetleniu neuverili. Ani z jedného rozsudku však nie je možné zistiť, čím boli naplnené znaky úmyselného zavinenia.

Ďalším porušením ustanovení trestného zákona je právna kvalifikácia skutku ako trestného činu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295

ods. 1 písm. b/ Tr. zák., pričom v rozsudkoch je konštatované, že hromadil výbušniny. V jeho prípade ale nedošlo k naplneniu objektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu. Látka označovaná ako HMTD nie je uvedená v žiadnom zozname v zmysle zákona č. 51/1988 Zb. ani k nemu nadväzujúcich predpisoch. Táto skutočnosť bola preukázaná i v priebehu konania. Teda, keby i uvedenú látku prechovával (pričom mal len nádobku, vo výtere ktorej bola takáto látka zistená), nemôže to byť trestné, pokiaľ nebude uvedená látka zaradená do niektorého z vyššie uvedených zoznamov.

Obdobná situácia je aj vo vzťahu k nitrocelulóзовému strelnému prachu. Podľa § 25 zákona č. 51/1988 Zb. povolenie na nadobudnutie strelného prachu sa vyžaduje, len ak sa prach použije na trhacie alebo ohňostrojné práce. Táto skutočnosť mu nebola preukázaná. Teda povinnosť mať povolenie v zmysle uvedeného zákona sa na neho nevzťahovala a teda ani táto časť jeho konania nemôže byť trestná podľa Trestného zákona. Pokiaľ tiež súd ustálil, že mal rozpoznať medzi čiernym prachom a nitrocelulóзовým prachom podotýka, že na rozdiel od súdu, ktorému boli predložené na porovnanie oba druhy prachov on našiel iba jeden druh prachu a nemal ho teda ako porovnať a vedieť na základe laického pohľadu o aký druh prachu ide. Aj tu je neexistencia vedomostnej i vôľovej zložky jeho údajného zavinenia. Je tu teda neexistencia subjektívnej stránky, ale aj objektívnej stránky, teda konania bez povolenia.

Rovnako poukazuje aj na pochybenia súdov pri určení množstva látky, ktorú mal mať. Jeho odsúdenie bolo založené na množstve, ktoré bolo odhadnuté Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru Slovenskej republiky. Pri odhade bolo vychádzané z pokusných výbuchov trhavín. Uvedený ústav ale nevedel určiť zloženie látky, ktorá explodovala jemu, ale na druhej strane dokladoval množstvo látky pokusnými výbuchmi. Je tu absolútna nezhoda, z ktorej vychádzalo jeho odsúdenie, pretože kriminalistický ústav nemal vyriešenú otázku identity alebo aspoň približnej zhody medzi výbušninou použitou pri pokusoch a látky explodujúcej u neho. Navyše pri pokusoch boli použité iné materiály, z akého bol jeho stôl, na ktorom došlo k explózií, čo potom viedlo k odhadnutiu neobjektívneho množstva látky, ktorú mal mať u seba.

K samostatnému odhadu množstva látky v podobe traskaviny ako je ustálené v rozsudkoch oboch súdov dovolateľ poukazuje na to, že je urobený s toleranciou 60 %, čo už nie je odhad, ale dohad.

Taktiež zranenia, ktoré utrpel pri explózii nenasvedčujú odhadnutému množstvu tejto látky.

Dovolateľ následne navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil rozsudkom, že bol porušený zákon, súčasne zrušil rozsudok Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne zo dňa 23. októbra 2008, sp. zn. 2 To 26/2008, ako aj predchádzajúci rozsudok Vojenského obvodového súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. júna 2008, sp. zn. 3 T 51/2007.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho v prvom rade preskúmal, či dovolanie spĺňa všetky procesné podmienky uvedené v druhom diely ôsmej hlavy Trestného poriadku. Zistil pritom, že tieto boli splnené.

Pri skúmaní vecnej stránky dovolania však zistil, že ho treba odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., pretože neobsahuje dôvody uvedené v § 371 ods. 1 Tr. por.

Podľa obsahu dovolania treba skonštatovať, že ako dovolací dôvod sa v ňom uvádza výlučne ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Podľa tohto ustanovenia dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pri analýze uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa dovolanie opiera v porovnaní s obsahom napadnutého rozsudku Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne, ako aj obsahom dôkazov zabezpečených v konaní, ktoré mu predchádzalo dovolací súd zisťuje, že dovolanie vo svojej podstate výlučne poukazuje na nesprávne skutkové zistenia v tomto rozsudku, ako aj v rozsudku súdu prvého stupňa.

Takto formulované argumenty nie je možné podriadiť pod formálne prezentovaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ako sa to snažil predostrieť dovolateľ.

Ak máme zrekapitulovať stručnejšie, tak v prvom rade sa namieta, že došlo k porušeniu ustanovenia § 15 Tr. zák., pretože nebola naplnená subjektívna stránka k trestnému činu, za ktorý bol odsúdený. Tá vyžaduje úmyselné zavinenie, ktoré preukázané nebolo. K tejto úvahe dospel po predchádzajúcom kritickom posudzovaní hodnotenia dôkazov zo strany oboch súdov vo vzťahu k spôsobu nadobudnutia predmetných chemických látok, ktoré jeho verzii o získaní týchto látok neuverili.

Dovolací súd argumentáciu prednesenú vo vzťahu k tejto otázke hodnotí ako snahu o preskúmanie skutkových zistení ustálených v rozsudkoch súdov oboch stupňov.

Subjektívna stránka dovolateľa k predmetnému trestnému činu je totiž priamo obsiahnutá v skutku napadnutého rozsudku (ktorý skutok z rozsudku súdu I. stupňa nemenil) v podobe záveru, že si „v nezistenej dobe a nezistenom mieste zaobstaral výbušninu.“ Tu použitý výraz „zaobstaral“ pomenúva jeho aktívnu fyzickú činnosť a súčasne významovo v zrozumiteľnej miere obsahuje tak vedomostnú i vôľovú zložku úmyselného zavinenia podľa § 15 Tr. zák.

Pri takto ustálenom skutku potom v odôvodnení napadnutých rozsudkov oba súde podrobne odôvodnili aj svoj právny záver o priamom úmysle dovolateľa v zmysle § 15

písm. a/ Tr. zák. (str. 6 rozsudku vojenského obvodového súdu, str. 5. rozsudku vyššieho vojenského súdu).

V ďalšom sa namieta, že nedošlo k naplneniu objektívnej stránky predmetného trestného činu, hlavne z toho pohľadu, že na držanie predmetných chemických látok (konkrétne látky nazývanej aj HMTD a strelného prachu) nie je potrebné povolenie.

K tomuto tvrdeniu treba dodať, že objektívna stránka k posudzovanému trestnému činu je taktiež rozvedená v skutku napadnutého rozhodnutia. V ňom sa rozvádza podstata protiprávneho konania dovolateľa vrátane záveru, že výbušniny si zaobstaral „bez povolenia“.

Treba len doplniť, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku možno zistiť, že aj odvolací súd podrobne zdôvodnil, na základe akých dôkazov ustálil, že predmetné výbušniny si zaobstaral „bez povolenia“ – t.j. protiprávne.

Ďalšie podstatné úvahy obsiahnuté v dovolaní sa viažu výlučne na súdmi ustálené množstvo výbušnín, ktorými mal pred explóziou a pri nej dňa 15. októbra 2006 dovolateľ disponovať. V rámci nich sa v dovolaní spochybňuje hodnovernosť praktických pokusov uskutočňovaných Kriministickým a expertíznym ústavom Policajného zboru v Bratislave za účelom vyriešenia tejto otázky.

V rámci týchto úvah opätovne spochybňuje skutkové zistenie o množstve výbušniny, ktorou disponoval zo strany súdov oboch stupňov.

Z vyššie uvedeného teda plynie, že síce na jednej strane dovolateľ uviedol, že podáva dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., na strane druhej však konkrétne tvrdenia, názory a právne úvahy výlučne polemizujú so skutkovými zisteniami v rozsudkoch súdov oboch stupňov, ktoré však dovolací súd nemôže preskúmať ani meniť.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak zistí, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci dovolanie Ing. D. H. odmietol podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná

V Bratislave 23. júna 2010

JUDr. Pavol T o m a n, v. r.

predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Marián Jarábek

Za správnosť vyhotovenia : Alžbeta Kóňová